

BÁO CÁO CHUYÊN ĐỀ

Một số nội dung tập trung triển khai thực hiện Thông báo kết luận số 140/TB-VPCP ngày 01/6/2021 về kết luận của Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính tại buổi làm việc với Bộ Tư pháp về tình hình thực hiện nhiệm vụ, những vấn đề cần quan tâm giải quyết
(Tài liệu phục vụ sơ kết công tác tư pháp 6 tháng đầu năm 2021)

Ngày 25 tháng 5 năm 2021, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đã làm việc với Bộ Tư pháp về tình hình thực hiện nhiệm vụ được giao thời gian qua; một số khó khăn, vướng mắc và vấn đề cấp bách cần giải quyết thời gian tới.

Tại buổi làm việc, Thủ tướng Chính phủ đã khẳng định vai trò quan trọng của ngành Tư pháp trong việc thực hiện các nhiệm vụ và mục tiêu xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa. Thủ tướng Chính phủ đã đánh giá khái quát những thành tựu mà ngành Tư pháp đạt được trong xây dựng và tổ chức thi hành pháp luật, thi hành án và các công tác hành chính tư pháp, hỗ trợ tư pháp, giải quyết tranh chấp quốc tế, đào tạo, bồi dưỡng cán bộ pháp luật; tham mưu, đề xuất với Đảng, Nhà nước những chính sách lớn về tư pháp, pháp luật.

Bên cạnh đó, Thủ tướng Chính phủ cũng đã chỉ ra những hạn chế, bất cập cần sớm được khắc phục, mà nguyên nhân trực tiếp là: nhận thức, sự chỉ đạo của các cấp, các ngành cho công tác xây dựng và hoàn thiện thể chế, pháp luật chưa đầy đủ, chưa ngang tầm với đột phá chiến lược; kỷ luật, kỷ cương còn chưa nghiêm, cá thể hóa trách nhiệm chưa rõ ràng; thi đua, khen thưởng cũng như kỷ luật chưa được chú trọng thích đáng; đầu tư nguồn lực con người cũng như cơ sở vật chất, kinh phí cho công tác này chưa tương xứng; quy trình xây dựng, ban hành văn bản quy phạm pháp luật còn chưa đáp ứng yêu cầu, rườm rà, nhiều tầng nấc, mất nhiều thời gian, công sức dẫn đến lãng phí nguồn lực, mất cơ hội; tính chủ động trong công việc, tinh thần phối hợp giữa các cơ quan trong nhiều trường hợp chưa thực sự tốt.

Đặc biệt, để phát huy truyền thống và những thành tựu quan trọng đã đạt được qua các thời kỳ, không ngừng đổi mới, sáng tạo, phát huy tinh thần tự lực, tự cường, nỗ lực vươn lên, vượt qua khó khăn, thách thức, tập trung tháo gỡ vướng mắc, khắc phục những hạn chế để hoàn thành tốt chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn được giao, Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo 10 nhóm nhiệm vụ trọng tâm công tác tư pháp cần thực hiện trong thời gian tới.

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ, Văn phòng Chính phủ đã có Công văn số 3517/VPCP-TH ngày 27/5/2021 gửi Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang bộ, Thủ trưởng cơ quan thuộc Chính phủ, Chủ tịch Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương về việc triển khai ngay

kết luận, chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại buổi làm việc với Bộ Tư pháp và Thông báo số 140/TB-VPCP ngày 01/6/2021 về Kết luận của Thủ tướng Chính phủ tại buổi làm việc nêu trên.

Để thực hiện hiệu quả các kết luận, chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại buổi làm việc, được thể hiện qua các văn bản nêu trên, Bộ Tư pháp xin khái quát chung một số nội dung, đề nghị Thủ trưởng các đơn vị thuộc Bộ, Thủ trưởng Tổ chức Pháp chế các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, Giám đốc Sở Tư pháp các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương tham mưu, tổ chức thực hiện các nội dung liên quan, bảo đảm tiến độ, chất lượng. Cụ thể như sau:

1. Đối với Thủ trưởng Tổ chức Pháp chế các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ; Giám đốc Sở Tư pháp các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương tham mưu với Bộ trưởng các Bộ, Thủ trưởng cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, Chủ tịch Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương:

Một là, tham mưu ban hành Quyết định của Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang bộ, Thủ trưởng cơ quan thuộc Chính phủ, Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh về phân công nhiệm vụ, trong đó, phân công Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang bộ, Thủ trưởng cơ quan thuộc Chính phủ, Chủ tịch Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương phải trực tiếp phụ trách, chỉ đạo công tác xây dựng thể chế, pháp luật theo đúng ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ.

Hai là, trong xây dựng và hoàn thiện pháp luật, cần: chú trọng sơ kết, tổng kết việc tổ chức thi hành; thực hiện nghiên cứu lý luận và nghiên cứu kinh nghiệm quốc tế; tổ chức các Hội nghị tham vấn chính sách đối với các đối tượng chịu sự tác động, các nhà hoạt động thực tiễn.

Ba là, cần chủ động, thường xuyên nghiên cứu, rà soát hệ thống pháp luật để tháo gỡ các vướng mắc, sửa đổi, bổ sung theo thẩm quyền hoặc đề xuất các cấp có thẩm quyền sửa đổi, bổ sung các văn bản quy phạm pháp luật. Triển khai thực hiện Quyết định số 889/QĐ-TTg ngày 07/6/2021 của Thủ tướng Chính phủ ban hành Danh mục các văn bản quy phạm pháp luật cần sửa đổi, bổ sung, ban hành mới. Tiếp tục thực hiện tốt công tác kiểm tra văn bản quy phạm pháp luật, kịp thời xử lý văn bản trái pháp luật.

Bốn là, tăng cường thực hiện công tác theo dõi tình hình thi hành pháp luật gắn với xây dựng, hoàn thiện pháp luật, đặc biệt là theo dõi tình hình thi hành pháp luật trong lĩnh vực thuộc phạm vi quản lý liên ngành, có nhiều khó khăn, vướng mắc theo Kế hoạch theo dõi tình hình thi hành pháp luật trong lĩnh vực trọng tâm, liên ngành do Thủ tướng Chính phủ ban hành.

Năm là, xây dựng các mô hình mới, hiệu quả, nhất là việc tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong phổ biến, giáo dục pháp luật; chú trọng công tác truyền thông, đẩy mạnh công tác phổ biến chính sách, pháp luật theo hướng truyền thông dẫn dắt, chủ động tuyên truyền về các chủ trương, chính sách ngay từ khâu soạn thảo và chính sách, các văn bản pháp luật mới để người dân biết, đồng tình, tin tưởng, ủng hộ, thực hiện, kiểm tra và người dân được thụ hưởng

kết quả. Kiện toàn và triển khai hiệu quả hoạt động của Hội đồng phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật theo Quyết định số 21/2021/QĐ-TTg ngày 21/6/2021 của Thủ tướng Chính phủ quy định về thành phần và nhiệm vụ, quyền hạn của Hội đồng phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật.

Sáu là, tăng cường quản lý nhà nước, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin đi đôi với đầu tư nguồn lực con người và kinh phí trong các lĩnh vực hành chính tư pháp và hỗ trợ tư pháp. Tăng cường thanh tra, kiểm tra và xử lý nghiêm các vi phạm nhằm khắc phục tình trạng cạnh tranh không lành mạnh, vi phạm đạo đức nghề nghiệp, vi phạm pháp luật trong một số lĩnh vực dịch vụ pháp lý. Tiếp tục thực hiện hiệu quả Kết luận số 69-KL/TW ngày 24/2/2020 của Ban Bí thư về việc tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 33-CT/TW về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với tổ chức và hoạt động của luật sư, trong đó, chú trọng phát huy tối đa vai trò, trí tuệ, tâm huyết của đội ngũ luật sư, nâng cao năng lực, phẩm chất, đạo đức nghề nghiệp của đội ngũ luật sư.

Bảy là, hoàn thiện cơ cấu, tổ chức, chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của tổ chức pháp chế các bộ, ngành; cơ quan tư pháp địa phương. Nghiên cứu, đề xuất tăng cường phân công, phân cấp, phân quyền trong các cơ quan, đơn vị trong ngành Tư pháp gắn với kiểm tra, giám sát, kiểm soát quyền lực và cá thể hóa trách nhiệm; nâng cao tinh thần trách nhiệm, vai trò gương mẫu của người đứng đầu, quan tâm xây dựng đội ngũ cán bộ bảo đảm về chất lượng theo tinh thần của Nghị quyết số 26-NQ/TW của Bộ Chính trị về công tác cán bộ.

Tám là, thường xuyên giáo dục nhận thức cho công chức, viên chức, người lao động; đồng thời, chú trọng truyền thông về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của ngành Tư pháp trong xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, xây dựng nền dân chủ xã hội chủ nghĩa và xây dựng nền kinh tế thị trường xã hội chủ nghĩa; kế thừa truyền thống đoàn kết, tâm huyết, trí tuệ, yêu ngành, yêu nghề của đội ngũ cán bộ ngành Tư pháp; khai thác tối đa các nguồn lực, phát huy các thành tựu, kinh nghiệm, bài học, tham mưu cho Đảng và Nhà nước xây dựng hoàn thiện thể chế, cơ chế, chính sách, tạo môi trường pháp lý an toàn, thuận lợi cho phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh, tăng cường hội nhập quốc tế sâu rộng.

Chín là, quan tâm công tác xây dựng Đảng trong ngành Tư pháp, xây dựng các tổ chức Đảng trong sạch, vững mạnh; nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng để lãnh đạo toàn diện các mặt công tác của ngành Tư pháp theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 4 Khóa XI, XII gắn với việc thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Chủ tịch Hồ Chí Minh, Quy định số 08-QĐi/TW của Ban Chấp hành Trung ương về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, trước hết là Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Bí thư, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương.

2. Đối với Thủ trưởng các đơn vị thuộc Bộ tham mưu Lãnh đạo Bộ:

Triển khai thực hiện Kết luận của Thủ tướng Chính phủ, đối với những nội dung chỉ đạo chiến lược, mang tính dài hạn của Thủ tướng Chính phủ tại Thông báo số 140/TB-VPCP, Thủ trưởng các đơn vị thuộc Bộ cần tham mưu để lồng

ghép, kết hợp triển khai thực hiện tại các Chương trình hành động của Bộ Tư pháp thực hiện các Nghị quyết của Chính phủ ban hành Chương trình, Kế hoạch thực hiện: Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng, Nghị quyết của Quốc hội về Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2021-2025 và Chương trình hành động của Chính phủ nhiệm kỳ 2021-2026.

Đối với những nội dung cấp bách, cần thực hiện ngay theo Kết luận của Thủ tướng Chính phủ, Thủ trưởng các đơn vị thuộc Bộ cần tham mưu triển khai thực hiện có hiệu quả các nhiệm vụ đã được phân công cụ thể tại Phụ lục kèm theo Kế hoạch được ban hành theo Quyết định số 1042/QĐ-BTP ngày 23/6/2021 của Bộ trưởng Bộ Tư pháp ban hành Kế hoạch thực hiện Kết luận của Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính tại buổi làm việc với Bộ Tư pháp. Trong đó, lưu ý triển khai thực hiện ngay 07 nhiệm vụ cụ thể và có thời hạn hoàn thành trong năm 2021 như sau:

(1) Tham mưu giúp Chính phủ xây dựng, trình Quốc hội dự án Luật để xử lý những quy định ở các luật, pháp lệnh đang còn mâu thuẫn, chồng chéo, thiếu đồng bộ, không còn phù hợp với thực tiễn, đang gây khó khăn, vướng mắc cho hoạt động đầu tư, kinh doanh và đời sống xã hội.

(2) Nghiên cứu, đề xuất sửa đổi Quyết định số 2410/QĐ-BTP ngày 27/11/2017 của Bộ trưởng Bộ Tư pháp về thẩm định đề nghị xây dựng văn bản quy phạm pháp luật và dự án, dự thảo văn bản quy phạm pháp luật.

(3) Xây dựng, trình Thủ tướng Chính phủ Đề án tổ chức thông tin, phổ biến về chính sách quan trọng trong dự thảo văn bản quy phạm pháp luật để tạo đồng thuận xã hội.

(4) Tham mưu ban hành Đề án định hướng công tác truyền thông của Bộ, ngành Tư pháp đến năm 2025.

(5) Xây dựng, trình Thủ tướng Chính phủ Đề án thành lập đơn vị chuyên trách về phòng ngừa, giải quyết tranh chấp đầu tư quốc tế; xây dựng Kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng cho đội ngũ chuyên gia giải quyết tranh chấp đầu tư quốc tế cho các bộ, ngành, địa phương; xây dựng, cập nhật danh sách các chuyên gia pháp lý có thể làm trọng tài viên và danh sách tổ chức hành nghề luật sư có thể làm luật sư cho cơ quan nhà nước trong giải quyết tranh chấp đầu tư quốc tế.

(6) Tham mưu ban hành Kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng công chức, viên chức Bộ Tư pháp giai đoạn 2021-2025; báo cáo Thủ tướng Chính phủ về xây dựng 02 đề án mới để tiếp tục xây dựng Trường Đại học Luật Hà Nội và Trường Đại học Luật Thành phố Hồ Chí Minh thành trường trọng điểm đào tạo cán bộ về pháp luật và xây dựng Học viện Tư pháp thành Trung tâm lớn đào tạo các chức danh tư pháp.

(7) Phối hợp với Bộ Tài chính nghiên cứu, sớm sửa đổi các quy định về kinh phí thỏa đáng cho công tác xây dựng pháp luật; phối hợp với Bộ Kế hoạch và Đầu tư nghiên cứu, đề xuất Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ bố trí nguồn

kinh phí hợp lý, nhằm tăng cường đầu tư cơ sở vật chất cho những lĩnh vực còn yếu và thiếu của ngành Tư pháp và đầu tư xây dựng các cơ sở dữ liệu điện tử chuyên ngành.

Trên đây là báo cáo chuyên đề về một số nội dung tập trung triển khai thực hiện Thông báo kết luận số 140/TB-VPCP ngày 01/6/2021 về kết luận của Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính tại buổi làm việc với Bộ Tư pháp về tình hình thực hiện nhiệm vụ, những vấn đề cần quan tâm giải quyết./.